

KLUMMA:

Mammulív: Pengar ella køku?

Eyðna Skaale

Herfyri keypti eg eina køku. Tað var ein vanlig koka, men tað serliga var, at pengarnir fóru óskerdir til Alzheimersfelagið.

Kvøldið fyri høvdu eg og eldra dóttirin, sum er 4 ár, hugt at einum kvf-dokumentari um tvær føroyskar kvinnur við Alzheimers. Sendingin setti síni spor, og vit vóru báðar rørdar av at síggja, hvussu sjúkan broytti tilveruna hjá høvuðspersónunum og teimum avvarðandi.

Perspektivið hjá børnum er kortini mangan øðrvísi enn hjá okkum vaksnu, tí tey hugsa so ítøkiligt.

So meðan eg hendan dagin í handlinum greiddi henni frá, at vit – við at keypa hesa køkuna – stuðlaðu teimum, sum eru sjúk av Alzheimers, sá eg, hvussu eygu hennara vuksu.

- Hjálpa vit teimum við hesi køkuni, spurdi hon og var bæði ivasom og vónrík í senn.

- Ja, segði eg.

- Altso.. skulu vit so fara heim til teirra við henni, spurdi hon spent.

- Nei, vit skulu sjálvi eta hana í kvøld heima hjá okkum, svaraði eg.

- Men.. hvussu hjálpa vit so teimum sjúku, vildi hon vita.

- Jú, tá vit keypa hesa køkuna, fara pengarnir til felagið hjá teimum, sum eru sjúk.

Reaktiónin kom beinanvegin!

- Pengarnir? spurdi hon skuffað. - Tað er ræðuligt, sum tað er keðiligt fyri tey sjúku, um vit bara geva teimum pengar, men ikki ætla at geva teimum burturav køkuni.

Og so trillaði hon avgjörd og illa nøgd avstað við sínum lítla innkeypsvogni og køkuni – og eftir stóð eg og undraðist á, at mín 4 ára gamla enn einaferð hevði sett meg skák-mát.

"Summi fólk eru so fátøk, at tað einasta, tey eiga, er pengar" ljóðar eitt sitat.

Og tað er nokk nakað um tað.

Misskil meg ikki. Øll tey, sum savna pengar inn til onnur – sum ganga við reyða kross-bússum, sum savna inn fyri Team Rynkeby, sum baka køkur fyri Alzheimersfelagið og so mangt annað – gera nakað veruliga gott og neyðugt

Um dótturin kundi valt ímillum at fingið antin pengarnar, sum køkan kostaði, ella sjálva køkuna, drekkamunnin og hugnan um borðið, meðan køkan varð notin, so er eingin

ivi um, at hon hevði valt tað seinna.

Tí fyri tann einstaka er tað bæði hugnaligari og meiri gevandi at fáa sær ein góðan drekkamunn saman við øðrum, enn "bara" at fáa eitt sindur av pengum.

Og kanska, hugsaði eg, meðan eg stóð har í handlinum; kanska halda tey sjúku eisini tað..

Og eg hugsaði um aðra av kvinnunum í sendingini, sum greiddi frá, at so hvørt sum sjúkan tók seg fram, tóktiskt tað, sum um vinir og kenningar tóku seg aftur.

Tað er svárt at vitja, har sorg og sjúka hava rakt. Tá er helst lættari, um vit bara kunnu rinda eitt sindur til eitt felag.

Og ja, eg veit sjálvsagt væl, at pengar skulu til. Bæði til hjálp, stuðul og gransking. Tað skulu nógvir pengar til, og tað er gott, at tað eru nógvir mátar, sum vit kunnu stuðla, so vit spakuliga fáa bøtt um útlit og viðgerðir. Tað er alneyðugt.

Men... tað er bara ikki nokk, um vit veruliga vilja gera mun hjá tí einstaka.

Tí fyri tey sjúku og tey avvarandi eru tað faktiskt smáar ítøkiligar gerðir av nærleika og kærleika, sum hava størstan týðning. Tað, at tey merkja, at tey ikki eru gloymd, og at vit ikki øll eru farin hastandi víðari í lívinum undan teimum.

Tað, at man stökkur inn á gólvið við eini køku og gevur sær stundir til ein drekkamunn og eitt prát, kann gera ovurstóran mun.

Misskil meg ikki: Tað er avgjørt gott, at vit lata til vælgerandi endamál. Soleiðis fáa vit spakuliga flutt tingini rætta vegin og bøtt um ta stóru myndina.

Men vit mugu eisini samstundis minnast til ta lítlu, persónligu myndina hjá tí einstaka.

At geva pengar er lætt. At stækka inn á gólvið kann vera ringt.

Men onkuntíð skulu vit senda tingini ein túr í gjøgnum barnsligan logikk fyri at skilja tey betur.

Og tað, sum lítla dótturin lat meg skilja herfyri, var hetta: vilja vit hjálpa einum bólki, skulu vit geva teimum pengar. Men vilja vit hjálpa einum fólk, skulu vit geva teimum køku – og síðani geva okkum stundir at njóta hana saman við teimum.

Og í grundini er tað ikki ein spurningur um pengar ella køku. Men um at vit gávumild eiga at geva bæði <3

Tað var ein góð og beinrakin áminning úr barnanna einføldu verð.

KakuKapping

Eigur tú eina góða gamla uppskrift uppá smákøkunar ella kakuna, sum bara riggar?

Send hana til okkum og tú ert við í kappingini um hettar settið av bakiamboðum frá Blomsterberg og kassarnar frá Ay-kasa. Virði 1.150 kr.

Vit loyva okkum at nýta uppskriftirnar til okkara miðlar.

Send uppskriftina til hon@sosialurin.fo

Vinningurin er latin av Maria Poulsen Búnýti

Maria Poulsen

Seinasta freist at senda inn er 31. oktober 2018

Vinnarin verður funnin 5. november 2018

